

ฉบับบังคับการประชุมของ
สภาการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๒๐

ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

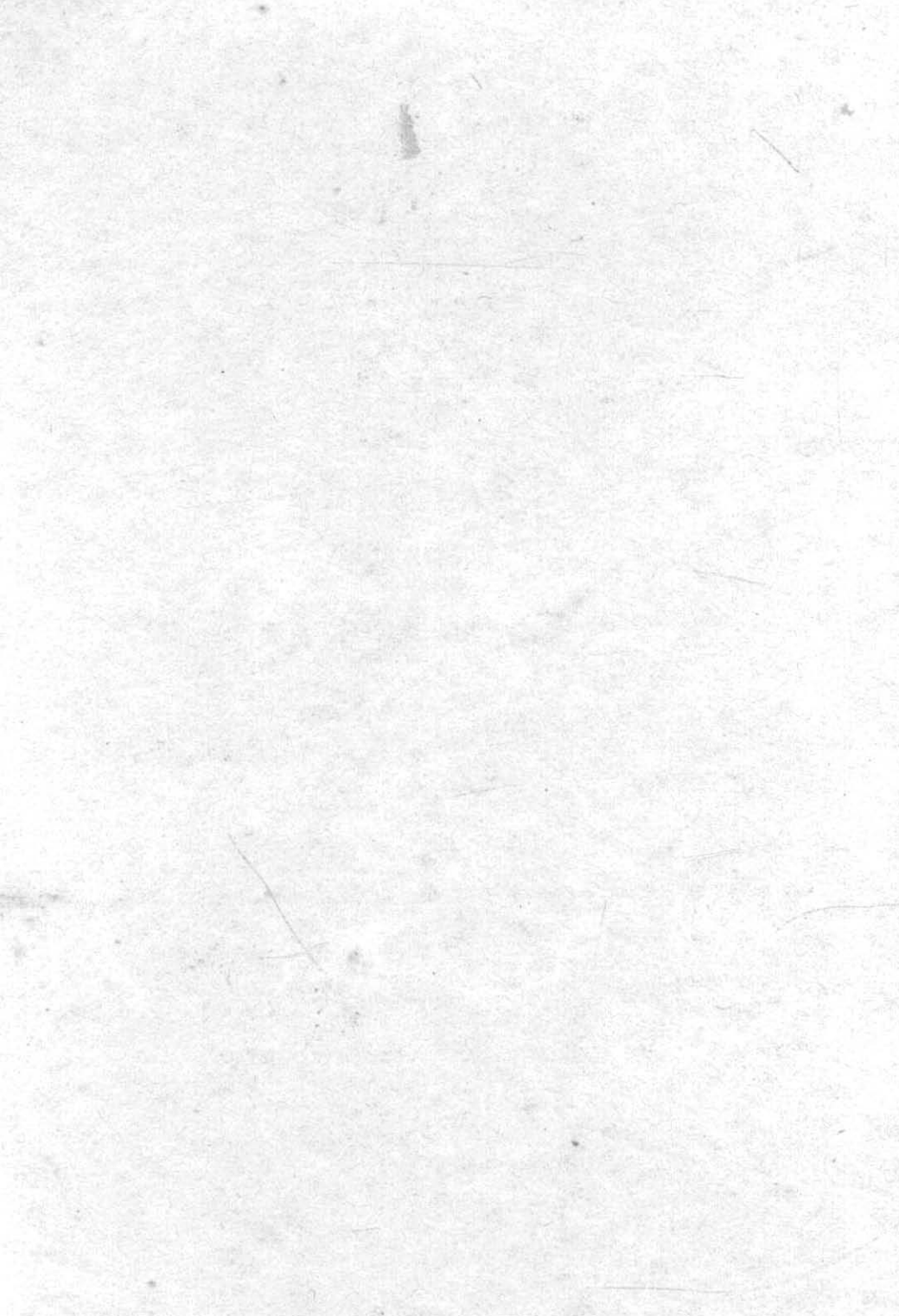
ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

54 หน้า

ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๑

ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๑

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961131957

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หมวด 1 การเลือกประธานและรองประธานสภา	1
หมวด 2 อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา และเลขาธิการรัฐสภา	2
หมวด 3 การประชุมสภา	4
หมวด 4 การเสนอญัตติ	8
หมวด 5 การอภิปราย	11
หมวด 6 การลงมติ	13
หมวด 7 กระบวนการ	17
หมวด 8 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	22
หมวด 9 การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ	26
หมวด 10 การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย	29
หมวด 11 การงดใช้ การตีความ และการขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ	30
หมวด 12 การวินิจฉัยปัญหาตามมาตรา 30 และมาตรา 31 แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร บทเฉพาะกาล	31

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครอง
ราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐ สภานิติบัญญัติแห่งชาติตราข้อบังคับ
การประชุมของสภาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมของสภานิติ
บัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติรักษาการตามข้อบังคับ
นี้ และมีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานและรองประธานสภา

ข้อ ๔ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อ
สมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก ถ้า
มีการเสนอชื่อหลายชื่อ ก็ให้มีการลงคะแนนเลือก โดยการเขียนชื่อบน
แผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น

ในการออกเสียงลงคะแนน ให้เรียกสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ในการตรวจนับคะแนน ให้เลขาธิการรัฐสภาเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นผู้ตรวจนับ ผู้ใดคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายชื่อ ให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ถ้าคะแนนสูงสุดเท่ากันอีกก็ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุม

ข้อ ๕ ในการเลือกรองประธานสภาให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่สภามีมติให้มียองประธานสภาหลายคน ให้เลือกรองประธานสภาคนที่หนึ่งก่อนแล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนต่อไป

ข้อ ๖ เมื่อได้เลือกประธานและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการรัฐสภารีบแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูล

หมวด ๒

อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา และเลขาธิการรัฐสภา

ข้อ ๗ ประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา

(๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภา

(๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาตลอดถึงบริเวณ

ของสภา

(๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก

(๕) มีอำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มกฏหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

ข้อ ๘ รองประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

เมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาคนหนึ่งหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนต่อไปเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

ข้อ ๙ เลขานุการรัฐสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) นัดประชุมสภาและคณะกรรมการ

(๒) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาและที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติหน้าที่

(๓) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง

(๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง

(๕) ยินยัมนต์ของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๖) รักษาสรรพเอกสารของสภา

(๗) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

(๘) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓

การประชุมสภา

ข้อ ๑๐ การประชุมสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าหากคณะรัฐมนตรีเสนอหรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมสภาที่เป็นการเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมหรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรีและผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม

ข้อ ๑๑ ก่อนปฏิบัติหน้าที่ สมาชิกต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศและประชาชนเป็นสำคัญ

ข้อ ๑๒ การประชุมสภาย่อมเป็นไปตามกำหนดที่สภามัดไว้ แต่ประธานสภาจะสั่งการประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องที่สมควรจะบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควรเรียกประชุมเป็นพิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๓ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้บอกนัดในที่ประชุมแล้ว จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุม ให้หนดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานสภาจะนัดเร็วกว่านั้นก็ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๔ ให้ส่งระเบียบวาระประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม แต่ประธานสภาจะให้ส่งเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๕ การจัดระเบียบวาระการประชุม ให้บรรจุคดีหรือเรื่องใดที่คณะกรรมการเสนอก่อน และให้จัดลำดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๔) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๕) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๖) เรื่องอื่นๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระประชุมก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระประชุม ก็ให้จัดตามที่คณะกรรมการขอ

ข้อ ๑๖ ให้มีสมุดวางไว้สำหรับสมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อก่อนเข้าประชุมทุกครั้งและเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่จัดไว้

เมื่อประธานขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมยืนขึ้นจนกว่าประธานจะได้นั่งลง

ข้อ ๑๗ การประชุมสภาต้องมีสมาชิกอยู่ในที่ประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

เมื่อพ้นกำหนดประชุมไปครั้งชั่วคราวแล้ว สมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปได้

ข้อ ๑๘ เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม ให้สมาชิกผู้สูงอายุที่สุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาตามข้อ ๔ และข้อ ๕ หรือเพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้น

ในการเลือกประธานเฉพาะคราว ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำตามข้อ ๕๘ (๑)

ข้อ ๑๙ ในการประชุมสภา ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มิอยู่ในระเบียบวาระประชุมตามลำดับ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๐ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุม ก็ให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะเมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงยืนขึ้นกล่าวได้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธาน

ข้อ ๒๑ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุมก็ให้ประธานพิจารณาอนุญาต

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้น แต่รัฐมนตรีจะไม่ตอบก็ได้เมื่อเห็นว่าข้อซักถามนั้นยังไม่ควรเปิดเผย

ข้อ ๒๒ ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมในปัญหาใด ๆ สักพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานลงจากบัลลังก์ โดยมิได้สั่งอย่างใด ให้เลิกการประชุม
ข้อ ๒๓ รายงานการประชุมสภา เมื่อคณะกรรมการมาธิการตรวจแล้ว
ก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ให้ทำสำเนาไว้สามฉบับ ณ สำนักงาน
เลขาธิการรัฐสภา ไม่น้อยกว่าสามวันเพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมดังกล่าวให้ตรง
ตามที่เป็นจริงโดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการ ถ้า
คณะกรรมการไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิ
จะยื่นยันคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้สภาวินิจฉัย

ข้อ ๒๔ รายงานการประชุมสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนาไว้เพื่อ
ให้สมาชิกตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติม ในภายหลังโดยคณะ
กรรมการแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม
ในคราวที่สภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการจะ
ต้องแถลงต่อที่ประชุมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๒๕ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ให้
ประธานสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมที่สภาได้รับรองแล้วแต่ประธานสภายังมิได้
ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุมที่สภายังมิได้มีการ
รับรอง เพราะเหตุที่สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงตามวาระ หรือ
เพราะเหตุที่สภาสิ้นสภาพไป ให้เลขาธิการรัฐสภายับที่กเหตุนั้นไว้และ
เป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๒๖ สภาอาจมีมติให้จัดรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมด
หรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ใหม่บันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๒๗ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติ
ของสภา

ข้อ ๒๘ สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความ
ปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ที่ได้กล่าวหรือปรากฏใน
การประชุมก็ได้

ข้อ ๒๙ ให้เลขาธิการรัฐสภาจัดพิมพ์รายงานการประชุมสภา
ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับที่มีมติของสภาให้เปิดเผยและ
ข้อความที่ห้ามโฆษณา

หมวด ๔

การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๐ โดยปกติญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อ
ประธานสภา

ญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง ถ้าสมาชิกเป็น
ผู้เสนอไม่ว่าจะเป็นญัตติที่ขอเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือหรือไม่ ต้องมี
สมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับจะได้กำหนดไว้
โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๑ ญัตติต่อไปไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

(๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน

(๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระประชุม

(๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๖ หรือข้อ ๒๘

(๔) ญัตติดังกล่าวในข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง ข้อ ๓๒ ข้อ ๕๘ ข้อ ๕๙ หรือข้อ ๑๑๒

(๕) ญัตติที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๒ เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาญัตติโดยผู้ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นนอกจากญัตติต่อไป

(๑) ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีใ้ร่างพระราชบัญญัติ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกันทำนองเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น

(๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

(๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้ยกเรื่องอันขึ้นปรึกษา

ญัตติตาม (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นในชั้นนอก

ข้อ ๓๓ ญัตติตามข้อ ๓๒ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๓๔ ญัตติตามข้อ ๓๒ (๑) ห้ามมิให้เสนอในการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๓๕ ในกรณที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอันขึ้นปรึกษา ญัตติ
เดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๓๖ ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ สมาชิกผู้เสนอ
และผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อในญัตติที่เสนอ

ข้อ ๓๗ ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรอง
ญัตติแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นพร้อมศีรษะ

ข้อ ๓๘ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติที่ประธานสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบ
วาระประชุมแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม
ผู้เสนอญัตติอาจถอนญัตติของตนเมื่อใดก็ได้

ข้อ ๓๙ การถอนคำแปรญัตติ จะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอ
แก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติจะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติ

ข้อ ๔๐ การถอนข้อจากการเป็นผู้รับรอง หรือจากการเป็นผู้
ร่วมกันเสนอญัตติใด จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตติ
นั้นเข้าระเบียบวาระประชุม

ข้อ ๔๑ ญัตติหรือคำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุม
แล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือผู้เสนอ
ญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุม โดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับ
มอบหมาย ญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทน ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา

ข้อ ๔๒ ผู้ตัดใจตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำผู้ตัดซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนอกฎภายในเก้าสิบวัน เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

หมวด ๕ การอภิปราย

ข้อ ๔๓ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อน คือ ผู้เสนอญัตติหรือแปรญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติมีหลายคน ให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมาธิการซึ่งได้สงวนความเห็น ผู้รับมอบหมายจากกรรมาธิการซึ่งได้สงวนความเห็นหรือผู้รับมอบหมายจากผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นกรรมาธิการ ให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้แปรญัตติด้วย

ข้อ ๔๔ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๔๓ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสลับกัน ระหว่างฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่ค้าน ย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับและมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๔๕ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ที่ยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๔๖ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซากหรือซากับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านให้ที่ประชุมฟังโดยไม่จำเป็น

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือไหว้จากอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๔๗ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้วประธานจะให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายก็ได้ แม้จะมีมติผ่านข้อ ๔๖ ก็ตาม

ข้อ ๔๘ สมาชิกผู้ใดเห็นว่าการผ่านข้อบังคับ อายยืนและยกมือขอขึ้นสนธิษฐานเพื่อแสดงการประท้วง ประธานจะต้องให้โอกาสผู้นั้นขแจ้งแล้วให้ประธานวินิจฉัยว่าได้มีการผ่านข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ ถ้าวินิจฉัยของประธานดังกล่าวไว้เป็นอันเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอันใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น

ข้อ ๔๙ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้

ข้อ ๕๐ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

(๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย

(๒) ที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปราย

(๓) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องขึ้นปรึกษา

ข้อ ๕๑ ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๒ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีก นอกจากกรณีที่ประชุมจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังอภิปรายกันอยู่ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนอภิปรายขแจงได้อีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่ประชุมจะลงมติ

ข้อ ๕๓ ประธานอาจอนุญาตให้รัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ อภิปรายแทนไม่ว่าการอภิปรายนั้นจะเป็นการแถลงต่อที่ประชุม การตอบข้อซักถามของสมาชิก หรือการกล่าวอย่างอื่น

ข้อ ๕๔ ถ้าประธานให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือย่นขลุ่ย ให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งฟังประธาน เว้นแต่ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการหรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้ผู้อยู่ในที่ประชุมยืนฟังตลอดเวลาที่ประธานอ่าน

หมวด ๖

การลงมติ

ข้อ ๕๕ ในกรณีที่จะต้องมิตติของสภา ให้ประธานขอให้ที่ประชุมลงมติ

ข้อ ๕๖ การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษา ให้ถือเอาเสียงข้างมาก เว้นแต่ที่มบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรหรือข้อบังคับ

เสียงข้างมากนั้น ในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีสองฝ่าย ให้
 หมายความว่าจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็น
 ของที่ประชุมมีเกินกว่าสองฝ่ายให้หมายความว่าจำนวนคะแนนเสียงฝ่าย
 ที่มากที่สุด

สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้า
 คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มจนออกเสียงหนึ่งเป็นเสียง
 ขาด การออกเสียงขาดจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๗ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำเป็นการเปิดเผย แต่
 เมื่อคณะรัฐมนตรีเสนอหรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อย
 กว่าสามสิบคน ให้กระทำเป็นการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๕๘ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) กดปุ่มลงคะแนน (สัญญาณไฟปรากฏบนแผง
 แสดงตำแหน่งที่นั่ง) หรือยกมือขึ้นพนศีรษะตามที่ประธานกำหนด

(๒) ยางาน

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียง
 ลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานกำหนด

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีกดปุ่มลงคะแนนนั้น ตามปกติให้
 กระทำแบบไม่ตั้งเวลากดปุ่ม จะกระทำแบบตั้งเวลากดปุ่มได้ต่อเมื่อคณะ
 รัฐมนตรีเสนอ หรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้ใช้วิธีตาม(๑) จะใช้วิธีตาม

(๒) (๓) หรือ (๔) ได้ต่อเมื่อคณะกรรมการเสนอ หรือเมื่อสมาชิกเสนอ
ญัตติและที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ ตามข้อ ๖๔

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) นั้น ให้กดปุ่ม ยกมือ
หรือยืนอยู่นานกว่าประธานจะได้สั่งให้เลิกกดปุ่ม เอามือลงหรือนั่งลง แล้ว
แต่กรณี

ข้อ ๕๕ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) กดปุ่มลงคะแนน (สัญญาณไฟไม่ปรากฏบนแผง
แสดงตำแหน่งที่นั่ง)

(๒) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้า
หน้าทาจัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียน
เครื่องหมาย × ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมาย ๐

(๓) ผู้เห็นด้วยให้ลงเบย์สีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้ลงเบย์
สีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้ลงเบย์สีขาว

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

ในการกดปุ่มลงคะแนนให้นำความในข้อ ๕๔ วรรคสองและวรรคสี่
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การที่จะให้ออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็น
อำนาจของประธานที่จะพิจารณาเห็นสมควร เว้นแต่จะมีผู้เสนอญัตติให้ใช้
วิธีใดวิธีหนึ่งดังกล่าวข้างต้น และที่ประชุมอนุมัติ และให้นำความใน
ข้อ ๔ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖๐ ลำดับการลงมตินั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่มิให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานั้นเป็นเหตุใหม่ที่ทำให้ลงคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้วเป็นอันเสียไป

ข้อ ๖๑ ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

ข้อ ๖๒ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนนในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย อาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จหรือในกรณีออกเสียงลงคะแนนลับ อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๖๓ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานประกาศมติต่อที่ประชุมทันที ถ้าเรื่องใดธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร หรือข้อบังคับกำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่า คะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้นั้นหรือไม่

ข้อ ๖๔ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าคณะกรรมการเสนอหรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าวในข้อ ๕๘ หรือข้อ ๕๙ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไปแล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๕ ผู้ตักเตือนไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็น
เป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติ
เห็นชอบด้วยญัตตินั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ
ร่างรัฐธรรมนูญหรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรหรือ
ข้อบังคับกำหนดให้ที่ประชุมวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

หมวด ๗

กรรมวิธีการ

ข้อ ๖๖ สภาอาจตั้งคณะกรรมการให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติหรือกระทำกิจการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา
ตามที่สภามอบหมาย โดยจะกำหนดให้เป็นคณะกรรมการสามัญหรือ
คณะกรรมการวิสามัญได้

คณะกรรมการสามัญประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภาตั้งจากสมาชิก
ของสภาเท่านั้น ส่วนคณะกรรมการวิสามัญจะตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็น
สมาชิกด้วยก็ได้

ข้อ ๖๗ ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นสิบเอ็ด
คณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมวิธีการมีจำนวนสิบห้าคน คือ

(๑) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

(๒) คณะกรรมการการคมนาคม

- (๓) คณะกรรมการการต่างประเทศ
- (๔) คณะกรรมการการทหาร
- (๕) คณะกรรมการการปกครอง
- (๖) คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรม
- (๗) คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม
- (๘) คณะกรรมการการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- (๙) คณะกรรมการสวัสดิการสังคมและการแรงงาน
- (๑๐) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
- (๑๑) คณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการ

ประชุมลับ

หากมีความจำเป็น จะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะ
อื่นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญได้ไม่เกินหนึ่ง

คณะ

ข้อ ๖๘ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิ
เสนอชื่อได้โดยไม่จำกัดจำนวน แต่ให้เสนอได้ครั้งละหนึ่งชื่อ การเสนอ
นั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะ
รัฐมนตรีเสนอชื่อจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด
จำนวนนอกจากนั้นให้ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ

การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการให้เป็นไปตามวิธี
ที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๖๘ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการอยู่ในที่ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนจึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับเฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมของสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖๙ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธานและเลขานุการจากกรรมการในคณะนั้น ๆ

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งกรรมการในคณะเป็นคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการมีมติมอบหมายไว้

คณะกรรมการอาจเชิญบุคคลใด ๆ มาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำอยู่นั้นได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการหรือผู้ทำการแทน

ข้อ ๗๐ สมาชิก รัฐมนตรี และผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมาย มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ แต่ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๗๑ ภายใต้บังคับข้อ ๖๑ ผู้เสนอญัตติ รัฐมนตรี และผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมาย มีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

การชี้แจงแสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นกระทำแทนได้

ข้อ ๗๓ ให้เลขาธิการรัฐสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมาธิการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชั่งแจงประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติ แล้วแต่กรณี กับแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

ข้อ ๗๔ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมาย ไม่มาชั่งแจงต่อคณะกรรมาธิการตามนัดจนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสัปดาห์นับแต่เวลาที่คณะกรรมาธิการได้เริ่มพิจารณาคำแปรญัตติใดคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมาธิการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๗๕ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมาย ไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมาธิการในข้อใดจะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๗๖ กรรมาธิการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมาธิการในข้อใดจะสงวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๗๗ เมื่อคณะกรรมาธิการได้กระทำกิจการเรื่องใดเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภา

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมาธิการมีสิทธิแถลง ชั่งแจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำ ในการนั้นคณะกรรมาธิการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลง หรือชั่งแจงแทนก็ได้

ข้อ ๗๘ ถ้าคณะกรรมาธิการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่ควรเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมาธิการ เพื่อให้สภาพิจารณา

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้
ประธานสภาแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๑๘ ถ้าไม่มีมติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทำการ
เรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการนั้นกระทำ
กิจการจะไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนดประธานคณะกรรมการต้อง
รายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีที่ไม่มีมติของสากำหนดให้กระทำการเรื่องใดให้เสร็จ
ภายในกำหนดเวลาใด ให้ถือว่าจะต้องกระทำการเรื่องนั้นให้เสร็จ
ภายในเวลาไม่เกินกว่าเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันที่สภามีมติแต่งตั้งกรม
มาธิการ หากจะกระทำการไม่เสร็จภายในกำหนด ประธานกรรม
มาธิการต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วนเช่นเดียวกัน

ในกรณีดังกล่าวในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ประธานสภา
เสนอต่อที่ประชุม และที่ประชุมอาจลงมติให้ขยายเวลาที่ใดกำหนดไว้
หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนินการอย่างอื่น
สุดแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร

ข้อ ๘๐ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม

(๔) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

3961131957

ข้อ ๘๑ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมาธิการในคณะกรรมการใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภาเพื่อขอให้สภาตั้งซ่อม

หมวด ๘

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๘๒ ร่างพระราชบัญญัติต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบันทึกประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ให้กำหนดหลักการเรื่องที่ต้องการขอแก้ไขเพิ่มเติมโดยชัดแจ้ง และจะระบุมাত্রาที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติมไว้ในเหตุผลด้วยก็ได้

ข้อ ๘๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๘๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวาระหนึ่ง สภาจะให้คณะกรรมการพิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือปัญหาใด ๆ เสียก่อนก็ได้

ข้อ ๘๕ ในกรณีที่มีมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๘๖ เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง หรือกรรมการเต็มสภาตามปกติให้พิจารณาแห่งพระราชบัญญัติ โดยกรรมการที่สภาตั้ง การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาจะกระทำได้ ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีเสนอ หรือสมาชิกเสนอโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคนเฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างอื่นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้เพื่อประโยชน์สำคัญของรัฐโดยฉับพลันทันต่อสถานการณ์ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติให้พิจารณาโดยกรรมการที่สภาตั้ง

ในการพิจารณาแห่งพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภานั้น สภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินั้นด้วยก็ได้

ข้อ ๘๗ ในกรณีพิจารณาแห่งพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งนั้น สภาจะให้คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้ เว้นแต่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ต้องให้คณะกรรมการวิสามัญซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นกรรมการโดยตำแหน่งเป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๘๘ ในการพิจารณาแห่งพระราชบัญญัติซึ่งคณะกรรมการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนด

เจ็ดวันนับแต่วันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภา
จะได้อำนาจกำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น
การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา
การแปรญัตติ ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น
ข้อ ๘๘ สมาชิกจะแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายได้เฉพาะลดรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่าง
หนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เงินสงเคราะห์เงินกู้

(๒) ดอกเบี้ยเงินกู้

(๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ข้อ ๘๙ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
เสร็จแล้วให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและแก้ไข
เพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุ
ว่าได้หรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ
มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือ
มีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของ
กรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๙๐ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงาน
ของคณะกรรมการตามข้อ ๘๙ แล้ว ให้เสนอสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๙๑ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดย
กรรมการเต็มสภาให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็น
คณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะ
กรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้น
กรรมาธิการและการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา
รวมกันไปในตัว

ข้อ ๕๓ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมาธิการ
พิจารณาเสร็จแล้วให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยข้อร่าง คำปรารภ แล้ว
เรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่
การแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมาธิการ
สงวนความเห็นไว้ ทั้งนั้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕๔ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๕๓ จนจบร่างแล้ว ให้สภา
พิจารณาทั้งร่าง เป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งและในการพิจารณาครั้งนั้น สมาชิก
อาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใหม่ได้
นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๕๕ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จ
แล้ว ให้สภาพิจารณาในลำดับสุดท้ายเป็นวาระที่สาม

ข้อ ๕๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่
ประชุมลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่

การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีกรอภิปราย

ข้อ ๕๗ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่หนึ่งไม่รับหลักการแห่งร่าง
พระราชบัญญัติก่กิต หรือมีมติในวาระที่สามไม่สมควรประกาศร่างพระราช
บัญญัติใช้เป็นกฎหมายก่กิต ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นอันตกไป

ข้อ ๘๘ ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภามติในวาระที่สามสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายให้เลขาธิการรัฐสภาส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ข้อ ๘๙ ร่างพระราชบัญญัติที่สภายังมิได้รับหลักการให้เป็นอันระงับไป เมื่อคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๘

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๐๐ ก่อนการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่หนึ่ง คณะกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญอาจเสนอปัญหาใด ๆ ในการร่างรัฐธรรมนูญต่อประธานสภาเพื่อนำเข้าปรึกษาในที่ประชุมสภาก็ได้

ข้อ ๑๐๑ เมื่อคณะกรรมาธิการได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญตามความในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรแล้ว ให้ประธานสภาจัดเข้าระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๐๒ การพิจารณาในวาระที่หนึ่ง ให้วินิจฉัยว่า จะรับร่างรัฐธรรมนูญนั้นไว้พิจารณาหรือไม่

การออกเสียงลงคะแนนให้ใช้หรือเรียกขอ และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะรับร่างรัฐธรรมนูญไว้พิจารณาไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

การประชุมตามความในวรรคหนึ่ง ต้องมีสมาชิกอยู่ในที่ประชุม ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม
ข้อ ๑๐๓ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งให้รับร่างรัฐธรรมนูญไว้พิจารณาให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

การพิจารณาในวาระที่สอง ให้สภาตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนั้น

คณะกรรมการตามวรรคสองจะมีจำนวนเท่าใด และจะประกอบด้วยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกหรือไม่ ให้เป็นไปตามมติของสภา

ข้อ ๑๐๔ สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในเวลาที่สภากำหนด

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา

ข้อ ๑๐๕ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างรัฐธรรมนูญนั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภารายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๑๐๖ เมื่อประธานสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญและรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๐๕ แล้ว ให้ประธานสภาจัดเข้าระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องด่วน

ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยข้อร่างรัฐธรรมนูญ คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มุ่งการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๐๖ จบร่างแล้ว ให้รอเวลาไว้อย่างน้อยสามวัน แล้วให้สภาพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้ คณะกรรมการหรือสมาชิกอาจเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๘ เมื่อสภาได้พิจารณาตามข้อ ๑๐๗ เสร็จแล้ว ให้รอเวลาไว้ตามมาตรา ๑๐ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรต่อจากนั้นให้สภาพิจารณาต่อไปเป็นวาระที่สาม

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร การพิจารณาในวาระที่สาม เป็นการลงมติว่าจะให้ความเห็นชอบในการนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้หรือไม่

การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีกรอภิปราย

หมวด ๑๐

การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

ข้อ ๑๐๘ ที่ประชุมสภาย่อมเป็นที่เคารพ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดในที่ประชุม โดยขาดการวะหรือก่อกวนความสงบเรียบร้อยของที่ประชุม

ข้อ ๑๑๐ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับประธานมีอำนาจเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูด ห้ามพูด ให้กล่าวขอขมาในที่ประชุม หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมครั้งนั้นโดยมี หรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัดขืน ประธานมีอำนาจสั่งสารวัตรรัฐสภา รองสารวัตรรัฐสภา หรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุม หรือออกไปให้พ้นบริเวณสภา

คำสั่งของประธานตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ ๑๑๑ การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภา หรือเข้าฟังการประชุมของสภา ตลอดจนมารยาทของบุคคลเหล่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุมปรึกษาของสภา ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

หมวด ๑๑

การงดใช้ การตีความ และการขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

ข้อ ๑๑๒ ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี และที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดก็ให้งดใช้ข้อบังคับข้อนั้นได้

ข้อ ๑๑๓ ในกรณีมีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับ^๕ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานขอปรึกษาหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

ข้อ ๑๑๔ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ^๕ ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

การพิจารณาญัตติดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๒

การวินิจฉัยปัญหาตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ แห่ง
 ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

ข้อ ๑๑๕ ในกรณีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามมาตรา ๓๐ และ
 มาตรา ๓๑ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ถ้าสมาชิกเป็นผู้
 เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน และเมื่อที่ประชุมได้
 ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
 เป็นประการใดแล้ว ก็ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

บทเฉพาะกาล

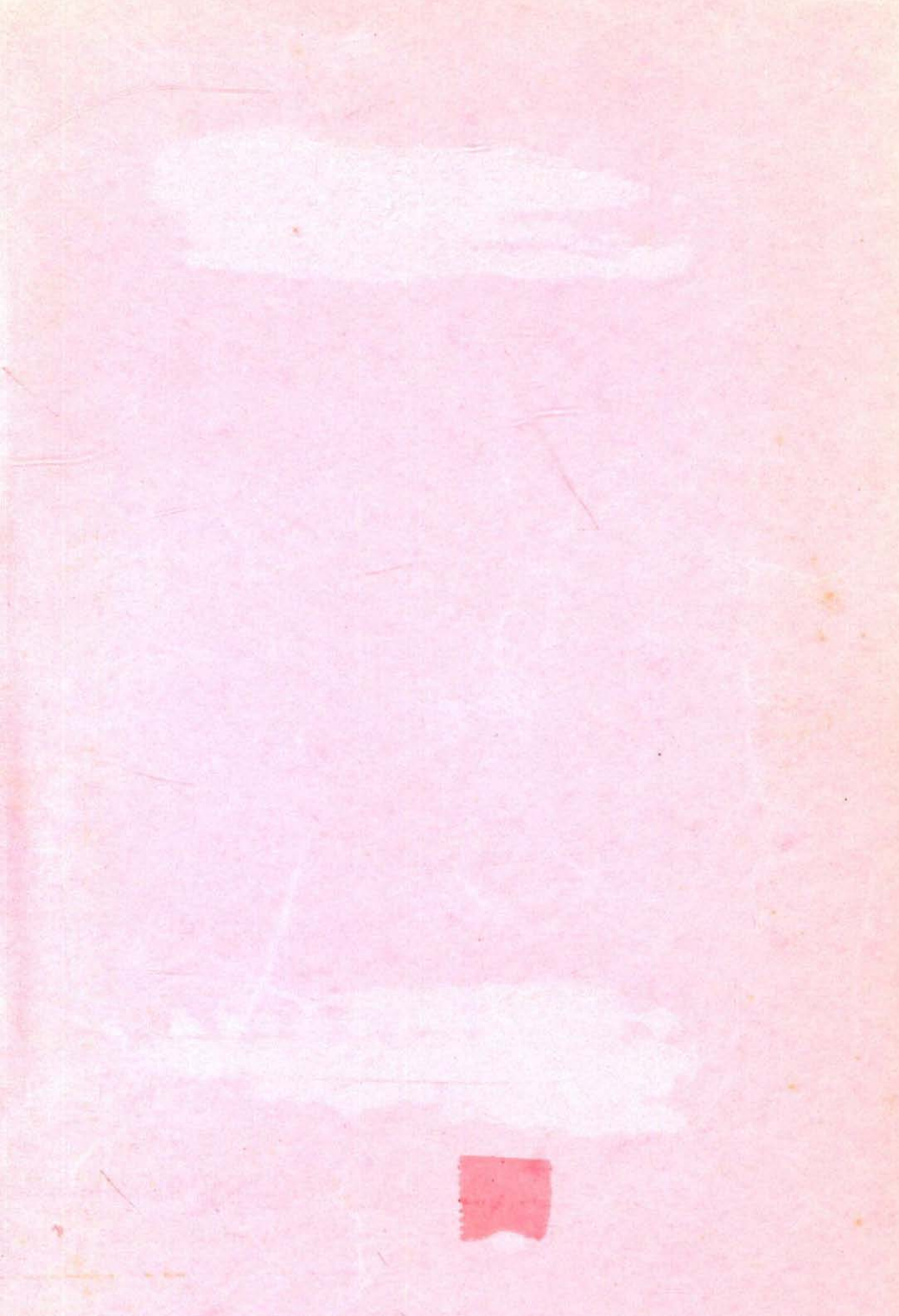
ข้อ ๑๑๖ ข้อบังคับนี้ ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำเสร็จไปแล้ว
 ก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ ให้ดำเนินการต่อไปตาม
 ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๑๗ ให้กรรมการในคณะกรรมการสามัญประจำสภา
 ทุกคณะพ้นจากตำแหน่งกรรมการ เมื่อมีการตั้งกรรมการสามัญ
 ตามข้อ ๖๗ แล้ว เว้นแต่คณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใด มี
 การใดที่ยังกระทำค้างอยู่ให้ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๒๑

พลอากาศเอก หะริน หงสกุล
 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
พ.ศ. 2534

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ป 2685 ฉ.2

KD สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา.
264 ศูนย์บริการเอกสารและ...
ร362ข ข้อบังคับการประชุมของสภานิติ-
2521 บัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2521.

